

TIEDOTE JA OHJE ILMOITAJANSUOJELULAIN MUKAISEN ILMOITUSKANAVAN KÄYTTÖÖNOTOSTA TEUVAN KUNNASSA

Mistä on kysymys?

Kyseessä on Euroopan Unionin lainsäädäntöön perustuva ilmoituskanava väärinkäytöksistä, eli ilmoittajansuojelulain mukainen kanava. Kanavan tarkoituksena on mahdollistaa luottamuksellinen ilmoittaminen rikos-, rikkomus- tai väärinkäytösepäilyistä organisaation toiminnassa.

Kenelle se on tarkoitettu?

Kanava on tarkoitettu Teuvan kunnan ja kuntakonsernin henkilöstölle sekä eri sidosryhmille, kuten nykyisille ja entisille työntekijöille sekä työnhakijoille ja harjoittelijoille, alihankkijoille ja toimittajien palveluksessa oleville henkilöille sekä konserniyhtiöiden muille osakkeenomistajille.

Miten kanava on toteutettu?

Olemme ottaneet käyttöömme Suupohjan Seutupalvelukeskus Oy:n tarjoaman sähköisen ilmoituskanavaratkaisun, jonka lisäksi ilmoittajan on mahdollista pyynnöstä tehdä ilmoitus puhelimitse, tapaamisessa tai kirjallisena. Ilmoitus muuta reittiä kuin sähköisen kanavan kautta, edellyttää asiasta sopimista etukäteen. Mikäli ilmoitus tehdään muuta reittiä kuin sähköisen ilmoittamiskanavan kautta, nimetyt käsittelijät vastaavat siitä että ilmoittajan henkilöllisyys jää ainoastaan käsittelijöiden tietoon.

Kunnan työntekijöillä on pääsy sähköiseen ilmoittamiskanavaan kunnan intranetin kautta.

Miten ilmoitukset käsitellään

Ilmoitukset käsitellään aina luottamuksellisesti siihen nimettyjen henkilöiden toimesta. Kunnanhallitus on 27.3.2023 § 66 nimennyt ilmoittajansuojelulain mukaisiksi ilmoituskanavan käsittelijöiksi taloussihteeriksi Anne Kalajaisen (040 661 3424 anne.kalajainen@teuva.fi) sekä oppimisen toimialan toimistosihteeriksi Satu Hannulan (046 850 7702 satu.hannula@teuva.fi).

Ilmoituksen vastaanottaminen ja arviointi

Asiaa käsittelee Teuvan kunnassa tähän tehtävään nimetyt käsittelijät. Nämä käsittelytoiminnosta vastaavat henkilöt voivat kutsua yksittäisen asian käsittelyn tueksi muita Teuvan kunnan työntekijöitä tai ulkopuolisia henkilöitä tapauskohtaisesti asiantuntijoiksi. Lähtökohtaisesti näinä muina asiantuntijoina toimivat johtoryhmän jäsenet, pois lukien sen toimialan johtaja, jota ilmoituksen kohteena oleva asia koskee.

Jos joku käsittelytoiminnon nimetyistä henkilöistä on esteellinen, hän ei osallistu asian käsittelyyn.

Kaikkien käsittelytoimintoon nimettyjen henkilöiden ollessa esteellisiä kunnanjohtaja nimeää asian käsittelyyn uudet riippumattomat käsittelystä vastaavat henkilöt. Jos kunnanjohtaja on asiassa esteellinen, asian käsittelyyn nimetään Teuvan kunnanhallituksen toimesta erillinen selvitysryhmä. Jos kunnanhallitus on asiaan esteellinen, nimetään selvitysryhmä kunnanvaltuuston kokouksen päätöksellä.

Ilmoitusten käsittelystä vastaavien henkilöiden (taloussihteeriksi ja oppimisen toimialan toimistosihteeriksi) vastuulla on ilmoituksen esikäsittely ja tilanearviointi. He tekevät ensin

päätöksen, onko kyseessä ilmoittajansuojelulain soveltamisalaan kuuluva ilmoitus, muun voimassa olevan lainsäädännön mukaan käsiteltävä väärinkäytösilmoitus vai ilmoituskanavaan kuulumaton ilmoitus, joka ohjataan muuhun prosessiin, kuten esimerkiksi asiakaspalaute, oikaisuvaatimus, kehittämis ehdotus tai muu palaute.

Henkilöstöhallintoon liittyvät asiat, kuten yksittäisen työntekijän työsuhteeseen liittyvät ilmoitukset (esim. syrjintä, työpaikkakiusaaminen tai palkka-asiat) hoidetaan kuten tähänkin asti kyseisen henkilön esihenkilön kautta.

Epäselvissä tapauksissa ilmoittajalta kysytään, voidaanko ilmoitus käsitellä esimerkiksi asiakaspalautteena, koska tällaisissa tapauksissa ilmoittajansuojaa ei saa ja henkilötiedot eivät ole salassa pidettäviä niin tarkoin kuin väärinkäytösilmoitusten osalta.

Jos ilmoitus osoittautuu paikkansa pitäväksi, ilmoituksen käsittelystä vastaavat henkilöt raportoivat asiasta kunnan sisällä toimivaltaiselle taholle, jotta toimenpiteisiin voidaan ryhtyä. Ilmoituksen käsittelystä vastaavat henkilöt ehdottavat tarvittavia jatkotoimenpiteitä löydöstensä perusteella.

Jos ilmoitus ei selkeästi kuulu ilmoituskanavaan väärinkäytösilmoituksena, ilmoittajalle annetaan ilmoitus asian siirtämisestä muuhun käsittelyprosessiin tai muulle vastuutaholle. Tällaisia voivat olla esimerkiksi asiakaspalautteiden tai oikaisuvaatimusten siirtäminen oikeaan prosessiin kunnan sisällä tai kuntalaisilta saapuneiden kirjelmien siirtäminen toiselle ko. asiassa toimivallan omaavalle viranomaiselle.

Vastaanottoilmoituksen antaminen ilmoittajalle

Teuvan kunta antaa vastineen ilmoittajalle lähtökohtaisesti kolmen kuukauden kuluessa.

Jos ilmoitus on tehty muuten kirjallisesti, kuten esimerkiksi sähköpostitse tai kirjeitse, ilmoitus annetaan ilmoittajalle annettujen yhteystietojen kautta mahdollisimman tietoturvalisella tavalla esim. turvasähköpostilla tai kirjeellä.

Jos ilmoitusta ei ole tarpeen siirtää muuhun käsittelyprosessiin tai muulle vastuutaholle, ilmoittajalle annetaan ilmoitus, ettei jatkotoimia suoriteta. Tällainen ilmoitus voi olla esim. täysin puutteellinen tai selkeästi aiheeton ilmoitus.

Aiheettoman ilmoituksen antaminen voi olla rangaistava teko.

Ilmoituksen tutkinnan tulokset, päätös jatkotoimenpiteistä, korjaavat toimenpiteet ja käsittelyn lopettaminen

Tutkinnan tuloksena Teuvan kunta päättää työjärjestyksensä mukaisesti jatkotoimenpiteistä ja niiden toimeenpanosta tai toteaa, että ilmoitus ei johda toimenpiteisiin. Korjaavat toimenpiteet voivat sisältää esimerkiksi prosessien, kontrollien tai sisäisen valvonnan kehittämistä, sopimusasioita, henkilöstöhallinnollisia toimia, rikosilmoituksen tekemisen, oikeustoimia tms.

Ilmoituksen arkistointi

Teuvan kunta vastaa ilmoituksen käsittelyssä syntyneen aineiston säilytyksestä voimassa olevan lainsäädännön ja organisaation arkistointisuunnitelman mukaisesti.

Ilmoituksen käsittelystä vastaavat henkilöt luovat ilmoituskanavan dokumentaatiosta koostetun tiedoston, joka arkistoidaan asianhallintajärjestelmään yhdessä asiasta tehtyjen päätösten kanssa.

Arkistoinnin jälkeen dokumentaatio poistetaan teknisestä ilmoituskanavasta, jos ilmoitus on tehty sen kautta. Aineiston julkisuus määräytyy voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

Mitä voi ilmoittaa?

Ilmoittaa voi esimerkiksi seuraavista:

- Lahjonta, korruptio tai rahanpesu
- Harmaa talous
- Kilpailulainsäädännön vastainen toiminta tai epäreilu kilpailu
- Ympäristö- ja työturvallisuuslainsäädännön vastainen toiminta
- Tietosuojalainsäädännön vastainen toiminta
- Tuote- elintarvike- tai lääketurvallisuuslainsäädännön vastainen toiminta
- Työntekijöiden järjestäytymisoikeuteen puuttuminen
- Työtehtävien yksipuolinen heikentäminen
- Muut lainsäädäntöä tai eettisiä periaatteitamme vastaan tehdyt rikkomukset

Lisäedellytyksenä on, että teot tai laiminlyönnit

- 1) ovat laissa säädetty rangaistavaksi;
- 2) niistä voi seurata rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus; tai
- 3) ne voivat vakavasti vaarantaa lainsäädännön yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumisen

Lisätietoa ilmoittajansuojelusta

Edellytyksenä ilmoittajansuojelulle on se, että ilmoittajalla on perusteltu syy uskoa ilmoitettujen rikkomisia koskevien tietojen pitävän paikkansa, tiedot kuuluvat direktiivin soveltamisalaan ja ilmoittamisessa on käytetty direktiivin mukaista ilmoitusmenettelyä.